7/21348

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

Sayı : B.16.0.BHI.0.00.00.00/68191 19/04/ 2007
Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İlgi: TBMM Başkanlığı Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı'nın 30/03/2007 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-69009 sayılı yazısı.

İzmir Milletvekili Sayın Hakkı ÜLKÜ'nün 7/21348 Esas No'lu soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Atilla KOÇ
Bakan

EK:
Cevap (3 sayfa)

DAĞITIM:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

İnönü Bulvarı No:5 06100 Emek / ANKARA Tel: (0312)212 83 60 Fax: (0312) 212 02 55
www.kultur.gov.tr E-Mail: basin@kultur.gov.tr

7/21348

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN HAKKI ÜLKÜ'NÜN 7/21348 ESAS NO'LU YAZILI SORU ÖNERGESİNE İSTİNADEN HAZIRLANAN BAKANLIĞIMIZ CEVABI

8 Mart Dünya Çalışan Kadınlar Gününde; Ankara Devlet Tiyatroları, Altındağ Tiyatrosu'nda sahnelenmeye başlayan Tuncer CÜCENOĞLU'nun yazdığı Ensar KILIÇ'ın sahnelediği "Kadıncıklar" isimli oyunun büyük boy afişlerine sonradan, 16 yaş ve yukarısı izleyebilir anlamına gelen (+16) ibaresinin eklendiği görülmektedir.

Buna göre;

SORU:1- Bu oyun broşüründen öğrendiğimize göre; oyun değişik zamanlarda Bursa, İzmir, Adana, Antalya, Trabzon Devlet Tiyatrolarında sahnelenmiştir. O zamanlarda afişe böylesi bir yaş sınırı getirilmediğine göre, yaş sınırı Bakanlığınız tarafından mı verilmiştir?

SORU:2-Yaş sınırlama talimatı eğer Bakanlığınız tarafından verildi ise yine bir yönetim ve denetim zafiyeti ile mi karşı karşıyayız?

CEVAP:1-2- Bakanlığım tarafından bu konuda herhangi bir talimat verilmemiştir.

SORU:3-Devlet Tiyatrolarında sahnelenecek oyunları belirlemekle görevli olan Edebi Kurul oyun seçiminde yaş sınırlaması getirmiş midir?

CEVAP:3-Edebi Kurul; Tiyatro Sezonu içinde Devlet Tiyatrosunda oynanacak oyunları belirlemez. Kurul, Devlet Tiyatrosunda oynanabilecek niteliği taşıyan oyunların genel repertuara alınıp alınmamasını belirler. Bu sebeple de herhangi bir yaş sınırlamasına gitmez. Sezon içinde Devlet Tiyatroları'nda oynanacak oyunlar, Repertuar Kurul toplantısında belirlenir.

SORU:4-Biletlerin arkasına bakıldığında 8 yaş ve yukarısı çocukların tiyatroya gelebileceği yazılıdır. Bu çelişki nasıl açıklanacaktır? Afişe bakmadan çocuğuna bilet alıp gelen aileleri nasıl bir akıbet beklemektedir?

CEVAP:4-Biletlerin arkasındaki 8 yaş uyarısı Devlet Tiyatrosu sahnelerinde sergilenen tüm oyunlar için geçerli bir uyarı niteliği taşır. Bazı oyunlarda ise bu yaş sınırı yukarıya çekilebilir. Bu durum da tiyatro seyircisine çeşitli yollardan duyurulur. Bu duyurular tüm çağdaş ülkelerde olduğu gibi, afiş üzerine konulan akıllı işaretlerle ve gişe görevlileri aracılığı ile seyirciye iletilir. Bundan yıllarca önce, "KÜHEYLAN" adlı oyun Devlet Tiyatroları'nda sergilendiğinde, oyunun afişi üzerinde yaş gurubuyla ilgili uyarı, yazılı olarak yer almıştır.

Bu uyarı yazıları tüm ülkelerde olduğu gibi, Türkiye'deki Özel Tiyatrolarda da kullanılmaktadır.

Sanat kurumlarının, sanatçıların, toplumda yaşanan çarpıklıkları, sosyal yaşamdaki yozlaşmaları sahneye taşımaları, hedef kitlesinin bu olumsuzlukların farkına varmasını sağlamaları asal görevlerinden biridir. Bu sebeple her konuyu ve düşünceyi içeren oyunları tiyatro sahnesine taşıması zorunluluktur. Ancak bu işlevi yerine getirirken, sahneye taşıdığı oyunun hedef kitlesini doğru bir biçimde belirlemek zorundadır. Henüz izlediği olaylara bilinçli bir yaklaşım gösteremeyecek yaşta olan, kişiliği gelişme ve oluşma döneminde bulunan, izlediği olaylardan yanlış mesajlar alarak, kişilik sapmaları yaşayabilecek yaşta olan

geleceğin büyüklerini de korumak zorundadır. Bu zorunluluğu yerine getirmek, yalnızca ailelerin değil, tüm kurumların görevidir. Bu görevin bilincinde olan çağdaş ülkeler, geleceklerini korumak ve geleceğin büyükleri olan çocukları bilinçli bir biçimde yetiştirirken, onların kişiliklerinde sapmalar oluşturacak olaylardan ve davranış biçimlerinden sakınmayı bir görev bilmişlerdir. Bu nedenledir ki, sahne ve gösteri sanatlarında hedef kitleyi bilinçli bir şekilde belirleme yoluna gitmişlerdir. Hedef kitlelerine sundukları sahne ve sanat gösterilerini hangi yaş gurubunun üzerindeki kişilerin seyretmesi gerektiği konusunda bir uyarı ve öneriyi belirleyen "akıllı işaret"leri asmışlardır.

Bu yaklaşım, bir sansür uygulaması gibi değerlendirilemez. Çünkü yönlendirici ve uyarıcı niteliği taşımaktadır. Kaldı ki, çocuk oyunlarımızda da, oyunun içeriği açısından yaş gurupları belirlenmektedir.

Bugün tüm yerel ve Ulusal TV kanallarında da akıllı işaretler kullanılmaktadır.

SORU:5-Anlaşıldığı kadarıyla, yaş sınırlaması afişlere sonradan yapıştırılmış. Edebi Kurul, yaş sınırlaması getirmediyse Genel Müdürlük oyunu provalar süresince inceleyip denetlememiş midir?

CEVAP:5-"Kadıncıklar" adlı oyun Bakanlığım Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü tarafından repertuara alınmış ve oynanması için onay verilmiştir. Oyunun provaları yetkililerce takip edilmiş ve genel provası ilgili Genel Müdür tarafından denetlenmiştir.

SORU:6-Oyunun basın tanıtımında ve broşürlerinden öğrendiğimize göre; oyunun rejisörü, oyunu töre cinayetleri olarak yorumladığını ifade etmiştir. Töre cinayeti olarak tanımlanmış bir oyuna nasıl pornografik bir oyun olarak yaş sınırlaması getirilmiştir. Rejisör kamuoyunu yanıltmış mıdır?

CEVAP:6-Oyunun yönetmeni, sahneye koyduğu oyunu dilediği gibi yorumlamakta ve yorumu doğrultusunda oyunu sahneye koymakta özgürdür. Oyunun başkarakteri yaşadığı hayat sebebiyle oyun sonunda kardeşi tarafından öldürülmüştür. Rejisör, bu öldürme eylemini, töre cinayeti olarak yorumlamıştır. Basın açıklamasında bunu "Töre Cinayeti" olarak ifade etmiştir. Bu "yorumuyla" da kamuoyunu yanıltmış değildir.

Oyun gerçekçi bir yaklaşımla sahneye konulduğu ve oyunun konusu genelevde geçtiği için, doğal olarak söz konusu mekân birebir yansıtılarak sahneye taşınmıştır. Bu nedenle, söz konusu mekandaki yaşam, oradaki konuşma üslubu ve insan ilişkileri sahnede yansıtıldığından belli yaştaki kişilerin seyretmesinde sakıncalar doğuracağı düşüncesi afişlere akıllı işaret konulması yaklaşımını getirmiştir. Her ne kadar bu konu Sanat Yönetim Kurulunda tartışılmış ise de henüz böyle bir karar alınmamıştır.